

**Inkunga yo gushyiraho Ikogo cy'Igihugu gishinzwe
Abimukira b'Abanyafurika n'Impunzi
Umunsi ngaruka mwaka wo kwirinda ubwandu
bw'agakoko gatera SIDA ndetse n'Umwijima - 9 Nzeri**

Twewe imiryango yashyizeho umukono, twese twiyemeje gushyira imbaraga mu kugabanga ubuzahare bw'ubuzima buterwa na virusi itera SIDA ndetse n'Umwijima wo mubwoko bwa B mu baturage bibasiwe cyane no kongera ubumenyi, gusuzuma, gukumira, no guhuza ubutabazi, turasaba ko hashyirwaho ku mugaragaro ikigo cy'igihugu gishinzwe abimukira b'abanyafurika n'impunzi / Umunsi wo kurwanya ubwandu bw'agakoko gatera SIDA & Umwijima (NAIRHHA), wizihizwa buri mwaka ku ya 9 Nzeri, mu rwego rwo kubahiriza ubuzima rusange.

Umubare w'abimukira n'impunzi z'abanyafurika batuye muri Leta zunze ubumwe za Amerika wiyongereyeho 500% hagati ya 1980 na 2016, kandi biteganijwe ko aba baturage bazakomeza kwiyongera ku kigero cyo hejuru - Imibare y'ibarura rusange rya Leta zunze ubumwe za Amerika yerekanye ko umubare w'abimukira b'abanyafurika wiyongereyeho 71% kuva 2001- 2016 honyine. Umubare w'ababana n'ubwandu bw'agakoko gatera SIDA wikubye inshuro esheshatu mu baturage b'abimukira b'Abanyafurika ugereraniye n'abaturage rusange batuye muri Leta zunze ubumwe za Amerika. Ikindi kandi, Abimukira b'Abanyafurika bahura n'ikigereranyo cyo hejuru cy'icyorezo kidakira cy'Umwijima wo mubwoko bwa B, aho hafi 10% by'abaturage babana n'indwara y'Umwijima yo mubwoko bwa B. Kubera ubwiyongere bukabije bw'icyorezo cy'indwara y'Umwijima wo mu bwoko bwa B mu bice byinshi by'umugabane wa Afurika, CDC irasaba abantu bavukiye muri Afurika, cyangwa abantu bavukiye muri Leta zunze ububwa za Amerika bafite nibura umubyeyi umwe wavukiye muri Afurika, batakingiwe bakivuka, ko bagomba kubanza kwipimisha Umwijima wo mu bwoko bwa B.

Imiryango y'abimukira bo muri Afurika ihura n'ibibazo bikomeye byo kwipimisha ubwandu bw'agakoko gatera SIDA n'uburwayi bw'Umwijima, kuvura, ndetse kuvurwa: Nubwo bafite umubare munini w'ubwandu, aba baturage bafite igipimo gito cyo gusuzumwa no kuvurwa. Inzitizi zirimo gupfobya, ubwoba, kutamenya uko bigenda n'ubumenyi, inzitizi z'ururimi, indangagaciro gakondo n'imibereho babayemo, hamwe no kubona serivisi zita ku buzima. Kutagira ibyangombwa nabyo bifitanye isano no gutinya kugana ibigo nderabuzima, kutamenyekana no kutamenyera kugendana na gahunda zita ku buzima zita ku buzima, guhezwa

mu mibereho n'ubukungu, gutinya koherezwa mu bihugu byabo, ndetse n'igipimo gito cy'ubwishingizi bw'ubuzima, ibyo byose bikaba bibangamira ubuzima bw'abimukira n'impunzi bakomoka batuye muri Leta zunze ubumwe za Amerika. Hakenewe kandi abafasha n'abatanga serivisi na kugira ngo bahuze umuco n'indimi kugira ngo barushaho guhaza ibyifuzo by'abimukira bakomoka muri Afurika, hakurikijwe amahame y'igihugu agenga serivisi z'umuco n'indimi (CLAS) mu buzima n'ubuvuzi, aribyo bisobanura uburyo bwo gutanga serivisi ziyubashye kandi zita ku rurimo n'umuco, kandi zita ku myizerere y'ubuzima bw'umurwayi, ibyo bakunda, n'itumanaho bakeneye.

Agakoko gatera SIDA n'Umwijima wo mubwoko bwa B na C bishobora gukumirwa kandi bikavurwa byanyabyo - hagendewe ku kubushishozi ndetse no kwitegereza, ingaruka nziza z'ubuzima mu baturage b'abimukira bakomoka muri Afurika zishobora gutera imbere kandi n'ubuzima bushobora gukizwa gukizwa. Umunsi wa NAIRHHA ni umunsi ugamije kugeza ibitekerezo by'abaturage ndetse n'igihugu ku bibazo by'ubuzima biterwa n'agakoko gatera SIDA na virusi y'Umwijima mu baturage b'abimukira n'impunzi n'impunzi ziba muri Leta zunze ubumwe za Amerika, mu buryo bukwiye mu muco no mu ndimi. Mugukemura bimwe mubibazo bidasanzwe abimukira b'abanyafurika baba muri Leta zunze ubumwe za Amerika bahura nabyo binyuze mubukangurambaga, uburezi, n'ubutunzi, umunsi wa NAIRHHA uzafasha guha imbaraga imiryango zo kwita kubuzima bwabo ubwabo.

Intego z'umunsi wa NAIRHHA zirimo: (1) kuzamura imyumvire no gukuraho ipfunwe; (2) inyigisho zijyanye no gukumira no kuvura ubwandu bw'agakoko gatera sida, virusi y'Umwijima n'izindi ndwara zifitanye isano; (3) kongera imbaraga mu miryango mu gushishikariza kwipimisha no kuvurwa, ndetse no gukingira Umwijima wo mu bwoko bwa B. no (4) kunganira politiki n'imikorere iteza imbere imiryango y'abimukira b'Abanyafurika kugira ubuzima bwiza, yaba imiryango n'abantu ku giti cyabo. Kugeza ubu nta taliki yashyizweho yo kumenyekanisha ubwandu bw'agakoko gatera SIDA yo kugaragaza ibibazo bitandukanye bigira ingaruka ku gipimo kinini cy'ubwandu bw'agakoko gatera SIDA na na virusi y'umwijima ku bimukira n'impunzi zikomoka muri Afurika. Aya matsinda akunze kwirengagizwa cyangwa gushyirwa mu majwi nka "Umwirabura" cyangwa "Umunyamericanyafurika" muri gahunda yo kugenzura ubwandu bw'agakoko gatera SIDA, bitewe na sisitemu yo kugenzura idakusanya cyangwa ngo itange amakuru yerekeye igihugu bakomokamo.

Hamwe n'ubwiyongere bw'abaturage bw'abimukira bakomoka muri Afurika hano muri Amerika, ni ngombwa gukangurira abaturage muri iyi miryango ndetse n'ubuvuzi ndetse n'abatanga serivisi z'imibereho ibakorera, ku byerekeye ibyago byo kwandura agakoko gatera SIDA na virusi y'umwijima, ingaruka zishobora kubaho, n'amahirwe ava mu gukumira, gusuzumwa, no kuvurwa. Mugihe abimukira bakomoka muri Abanyafurika babaye abaturage b'abanyamerika igihe kirekire, bizarushaho kuba ngombwa gutanga ibizamini, gukumira, no kuvura indwara zidakira kandi zandura hakoreshejwe uburyo bw'umuco n'indimi. Kongera ubushobozi mu baturage hagamijwe guteza imbere ubumenyi bujyanye no kuvura no gukumira ubwandu bw'agakoko gatera SIDA na virusi y'umwijima bigira uruhare runini mu gukomeza gahunda ya NAIRHHA. Mugihe abaturage

bongereye ubushobozi bwo guhangana n "icyorezo cyicecekeye" cy'agakoko gatera SIDA na virusi y'umwijima, bazongera imbaraga zo gukomeza iki gikorwa. Mugushishikariza abantu benshi kwipimisha no kwivuza, Umunsi wa NAIRHHA urafasha mukugabanya ubwandu bushya. Mukugerageza kugabanya no gukuraho kwirengagiza kwihishe inyuma y'ingaruka z'ubwandu bw'agakoko gatera SIDA na virusi y'umwijima, umunsi wa NAIRHHA worohereza kubaka umurwango no gutumanaho.

Kugenwa ku ya 9 Nzeri nk "Umunsi wo gushyiraho ikigo cy'igihugu gishinzwe abimukira n'impunzi zikomoka muri Afurika mu kurwanya ubwandu bw'agakoko gatera SIDA n'Umwijima (NAIRHHA)," uzashimangira akamaro ko gutanga imbaraga nyinshi mu gukemura ibibazo by'ubwandu bw'agakoko gatera SIDA na virusi y'umwijima mu baturage b'abimukira b'impunzi hirya no hino muri Leta zunze ubumwe za Amerika, kandi izashishikarizwa kwiyemeza kugabanya virusi nshya y'umwijima n' ubwandu bw'agakoko gatera SIDA n'Umwijima wo mu bwoko bwa B- na C- n'zindi rwanda zikomoka kubwandu bw'agakoko gatera SIDA binyuze mu gusuzuma cyane, gukingirwa, no guhuza ubuvuzi no kwita ku baturage b'abimukira b'impunzi bakomoka muri Afurika.

Yasinywe

Multicultural AIDS Coalition

Hepatitis B Foundation